

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 9C/96/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5912207016
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Topoľančík
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2014:5912207016.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudcom JUDr. Vladimírom Topoľančíkom v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné nám. 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd návrh na začatie konania v celom rozsahu zamietá.

Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012 si navrhovateľ uplatnil voči odporcovi právo na zaplatenie sumy 125,-Eur z titulu majetkovej škody a sumy 385,-Eur z titulu nemajetkovej ujmy, z dôvodu, že súd nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku navrhovateľa, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX dlžníkom P., pričom exekučné konanie bolo vedené pod číslom EX 7978/2010. V exekučnom konaní vedenom podľa procesných pravidiel obsiahnutých v ustanovení § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takej žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na časť potrebnú k posúdeniu a rozhodnutiu (návrh na vykonanie exekúcie, ako aj žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spĺňali všetky materiálne a formálne náležitosti predpokladané zákonom), rozhodol o žiadosti o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie súdneho exekútora až dňa 29.09.2010, a to rozhodnutím o poverení. K rozhodnutiu tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 7 mesiacov). V predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa poškodený v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného článku 48 ods. 2 Ústavy SR. Poškodený sa dozvedel o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do spôsobenej škody, po doručení upovedomenia o začatí exekúcie.

Navrhovateľ si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslil nasledovne:

a/ majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne plynulo medzi doručením žiadosti o vydanie poverenia a rozhodnutím o nej, a to vo výške 70,-Eur (správa pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému), 40,-Eur (udržiavanie a správa informačného systému), 15,-Eur (administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde). Celkovo vynaložil poškodený vo veci správy a vymáhania svoje pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o ňom sumu 125,- Eur, ktorá by nezaťažila poškodeného, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie by dodržal zákonom stanovenú dobu;

b/ nemajetková ujma v peniazoch je vo výške 385,-Eur, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania navrhovateľa, že nastanú účinky predpokladané ustanovením § 44 ods. 8 Exekučného poriadku a že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík:

- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zániku povinného
- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným
- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k insolvencii povinného.

Náhradu nemajetkovej ujmy navrhovateľ vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov. Ďalej navrhovateľ poukázal aj na ďalšie dôvody na podporu svojej žiadosti o náhradu nemajetkovej ujmy, a to neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv navrhovateľa v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u navrhovateľa, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, úplne zbytočné a právne nezdôvodniteľné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou aj jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Všeobecný súd pri realizácii základného práva na súdnu ochranu je povinný aplikovať ústavnú požiadavku jednoduchého práva, že každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy. V ďalšom navrhovateľ poukázal na nálezy Ústavného súdu SR týkajúce sa primeranosti požadovanej výšky finančného zadosťučinenia vo veci porušovania práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Pri určovaní primeranej náhrady potom vychádzal analogicky z doktríny ústavného súdu, podľa ktorej, ak ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní, je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,-Sk, t.j. cca. 660,-Eur. Navrhovateľ si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania sumu 385,-Eur za 7 celých mesiacov, pričom uskutočnil výpočet nároku alikvotným pomerom 55,-Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, teda cca. 660,-Eur za rok : 12 mesiacov v roku = 55,-Eur za mesiac. V danej veci bol exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 219 dní. Navrhovateľ napokon uviedol, že v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. písomnou žiadosťou požiadal odporcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, do podania žaloby však odporca na žiadosť pozitívne nereagoval.

Odporca vo vyjadrení k návrhu doručenom tunajšiemu súdu dňa 03.05.2013 žiadal návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietnuť, a to z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Poukázal na nedostatky podaného návrhu, ktoré spôsobujú zmätočnosť podania, keď navrhovateľ uviedol časť dôkazov, avšak v skutočnosti preniesol celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša navrhovateľ sám. Taktiež z podania navrhovateľa nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Neoznačenie spisovej značky exekučného konania, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradného postupu zo strany exekučného súdu, bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd Slovenskej republiky

odmietol sťažnosti navrhovateľa na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu (rozhodnutie Ústavného súdu SR II. ÚS 211/2012, sp.zn. IV. ÚS 366/2012, sp.zn. IV. ÚS 374/2012). Pokiaľ ide o uvádzané prietahy v konaní, navrhovateľ neuviedol kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu, neuviedol, ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania zo strany odporcu, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušných konaniach predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti, t.j. či využil účinné právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania. Judikatúra Ústavného súdu SR (konkrétne nález III. ÚS 69/2011-25) poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ má predovšetkým postupovať v zmysle zásady vigilantius iura (každý nech si stráži svoje právo). Všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Odporca ďalej poukázal na to, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody boli mu doručené dňa 23.04.2012. Vzhľadom na to, že už dňa 27.09.2012 bola okresnému súdu doručená žaloba, je zrejmé, že navrhovateľ ju nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr. V takom prípade ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Ministerstvo spravodlivosti SR adresovalo navrhovateľovi po doručení žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody výzvy na doplnenie žiadosti, napriek tomu navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. preto nárok navrhovateľa nepovažuje za predbežne prerokovaný.

Ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. ustanovujú všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to nezákonné rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. K samotnému nesprávnemu úradnému postupu odporca uviedol, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok, najmä v prípade existencie dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Prejavilo sa to vo veľkom počte nezákonných exekúcií a zbytočnom vzniku trov exekučného konania. V tomto smere je dôležitý rozsudok Súdneho dvora EÚ (Asturcom C-40/08), ktorý nevyklučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní. Unáhlené konanie zo strany súdov by mohlo viesť k nedostatočnému a nekvalifikovanému posúdeniu prípadu a tým aj otázky, či rozhodcovský rozsudok spĺňa všetky kritéria zákonnosti. V zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2011, 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule. Ak bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná na súd po 01.06.2011, nárok je v tejto časti neopodstatnený. Aj z judikatúry Ústavného súdu SR (I. ÚS 16/02) vyplýva, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní. Skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Navrhovateľ nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie súdu vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Odporca má za to, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahov. Ako vyplýva zo skutkových okolností uvádzaných navrhovateľom, v niektorých prípadoch sa dozvedel o škode v období pred dňom 23.04.2009. Preto v prípade, že mala navrhovateľovi vzniknúť škoda nesprávnym úradným postupom spočívajúcim vo vydaní poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí 15-dňovej lehoty, lehota na uplatnenie tohto nároku (premlčacia lehota) začala plynúť od prvého dňa po uplynutí zákonnej lehoty na vydanie poverenia a uplynula po 3 rokoch od tohto dňa. Vzhľadom na uvedené odporca vznáša námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.04.2009.

Pokiaľ ide o materiálnu škodu vo výške 125,-Eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 385,-Eur, s poukazom na § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Požadovať paušálne sumy za navrhovateľom uvádzané všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami, skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčíslňovaniu škody zo strany navrhovateľa. Rovnako navrhovateľ nepreukázal ani nárok na vznik nemajetkovej ujmy, keď s poukazom na judikatúru Ústavného súdu SR je potrebné uviesť, že poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu

zo strany Ústavného súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a vychádzať z paušálnej sumy 660,- Eur, ktorá musí byť priznaná za každý rok prieťahov, je nesprávna úvaha. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a u fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 30 Cdo/675/2011, odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prieťahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Taktiež „zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov“ nebolo zo strany navrhovateľa preukázané ani to, akým spôsobom uvedená situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa“. V ďalšom poukázal odporca na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď pri formovaní záveru o potrebe priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je potrebné uvedené ustanovenie Občianskeho zákonníka zohľadniť. S prihliadnutím na charakteristiku podnikateľskej činnosti navrhovateľa považuje odporca za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si navrhovateľ uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala navrhovateľovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite navrhovateľa. Taktiež odporca poukázal na neexistenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a prípadnou škodou.

V súlade s ustanovením § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) súd konal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa a jeho zástupcu, ako aj v neprítomnosti odporcu. Odporca svoju neúčast na pojednávaní ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal. Právny zástupca navrhovateľa elektronickým podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.01.2014 požiadal o zrušenie pojednávania z dôvodu až do právoplatného rozhodnutia o otázke nestrannosti a otázke zákonného sudcu, keď navrhovateľom označené skutočnosti v podanom návrhu sú takého charakteru, že predpokladajú vylúčenie všetkých sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania vo veci. Keď súd neprerokuje objektívnu námietku vznesenú navrhovateľom skôr, ako otvorí pojednávanie, dopustí sa tým odmietnutia spravodlivosti v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (nález Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 46/04 z 20. apríla 2005). Otvoreniu pojednávania musí predchádzať definitívne vyriešenie otázky zámeny namietaného súdu a osoby domnelého zákonného sudcu, ktorý je vo veci doposiaľ povolaný rozhodovať. Je neodhateľným právom navrhovateľa, aby o jeho žalobe rozhodol v prvom stupni samosudca, u ktorého nie sú žiadne pochybnosti o predpojatosti. Právo na nestranného sudcu je súčasťou práva na spravodlivý proces, ktorý je zaručený nielen Ústavou, ale aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhovateľ trval na tom, že objektívna námietka porušenia nestrannosti je dôvodná. Dôvodnosť námietky porušenia nestrannosti je závažne podporená tým, že pomer sudcu k veci, ktorý má za následok jeho zaujatosť v danej veci, vyplýva aj z právneho záujmu sudcu na prejednávaní veci, pretože môže byť rozhodnutím súdu priamo dotknutý vo svojich právach (§ 22 zákona č. 514/2003 Z.z.), vylúčený je sudca aj preto, že získal o veci poznatky iným spôsobom než z dokazovania na konaní a do úvahy prichádza aj vzťah ekonomickej závislosti.

Súd neakceptoval žiadosť právneho zástupcu navrhovateľa o odročenie nariadeného pojednávania z ním uvádzaných dôvodov s poukazom na skutočnosť, že navrhovateľ sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu na výzvu súdu výslovne vyjadril, že námietku zaujatosti voči zákonnému sudcovi nepodal (č.l. 17 spisu). V danom prípade však dňa 08.12.2012 zákonný sudca JUDr. Vladimír Topoľančík oznámil v zmysle § 15 ods. 1 O.s.p. skutočnosti, ktoré by mohli vzbudiť pochybnosti o jeho zaujatosti, pričom uznesením č.k. 10NcC/50/2012-23 zo dňa 17.01.2013 Krajský súd v Žiline rozhodol, že sudca Okresného súdu Ružomberok JUDr. Vladimír Topoľančík nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 9C/96/2012. Vzhľadom na uvedené súd viazaný rozhodnutím odvolacieho súdu opakovaně vznesené námietky navrhovateľa ohľadne vyriešenia otázky nestranného súdu a ustanovenia nestranného zákonného sudcu nepovažuje za opodstatnené, keď navrhovateľ vo svojej žiadosti neuviedol žiadne iné/ďalšie skutočnosti, ktoré by mali zakladať vylúčenie zákonného sudcu z prejednávania veci, než tie, ktoré už boli predmetom preskúmania krajským súdom.

V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 3Er/471/2010, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Dňa 21.06.2010 sa začalo pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorový úrad v Bratislave, so sídlom Záhradnícka 62, Bratislava, exekučné konanie na návrh oprávneného (v prejednávaní veci navrhovateľa) proti povinnému: P. pre vymoženie sumy 181,23 Eur s príslušenstvom priznanej oprávnenému vykonateľným rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SR 02223/10 vydaným Slovenskou rozhodcovskou a.s. dňa 14.04.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 03.05.2010 a vykonateľnosť dňom 06.05.2010. Dňa 05.08.2010 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť

súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sp.zn. EX 7978/10. Vzhľadom na to, že predmetom exekúcie bol nárok vyplývajúci zo spotrebiteľského právneho vzťahu a z výroku rozhodcovského rozsudku vyplývalo, že povinný (ako spotrebiteľ) bol zaviazaný na plnenie právom nedovolené (úrok z omeškania vo výške 0,25% denne), súd výzvou zo dňa 23.08.2010 vyzval Stály rozhodcovský súd na zaslanie spisu SR 02223/10 k nahliadnutiu, a to v lehote 12 dní. Výzva bola SRS doručená dňa 27.08.2010. Požadované písomnosti vo fotokópii boli súdu doručené spolu s CD nosičom až dňa 24.09.2010. Dňa 29.09.2010 bolo vydané poverenie č. 5508*012308 pre súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého na vymoženie uloženej povinnosti 181,23 Eur s príslušenstvom, ako aj trovy predchádzajúceho konania 111,49 Eur a trovy exekúcie proti povinnému; zároveň uznesením č.k. 3Er/471/2010-20 zo dňa 29.09.2010 súd exekúciu v časti o vymoženie úroku z omeškania vo výške 0,25% denne zo sumy 153,32 Eur od 24.09.2009 do zaplatenia zastavil.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak 1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1 a 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31.05.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Vyššie citované ustanovenie zákona nedefinuje pojem nesprávneho úradného postupu, nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom.

V prejednávanej veci si navrhovateľ uplatňuje náhradu majetkovej škody vo výške 125,-Eur a nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 385,-Eur, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 29.09.2010, teda po uplynutí zákonom stanovenej doby (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). Navrhovateľ v spojitosti s prekročením lehoty na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie tvrdí, že exekučný súd bol nečinný viac ako 7 mesiacov, a teda bolo porušené jeho základné právo na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Z vykonaného dokazovania pritom vyplynulo, že exekučné konanie na základe návrhu oprávneného Pohotovosť, s.r.o. proti povinnnej P. pre vymoženie sumy 181,23 Eur s

príslušenstvom sa začalo dňa 21.06.2010, pričom žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie predmetnej exekúcie bola tunajšiemu súdu doručená dňa 05.08.2010. Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2011 podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmirov nimi schválených. Až znenie § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku novelizované zákonom č. 102/2011 Z.z. s účinnosťou od 01.06.2011 stanovuje, že exekúciu možno vykonať aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmirov nimi schválených. V predmetnej exekučnej veci bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená tunajšiemu súdu dňa 05.08.2010, pričom súdnemu exekútorovi bolo udelené poverenie dňa 29.09.2010. Samotná dôvodová správa k novelizovanému ustanoveniu § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku však uvádza, že správnosť aplikácie predmetného ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojím autentickým výkladom aj Národná rada Slovenskej republiky ako zákonodarný zbor SR. Vzhľadom na skutočnosť, že v praxi mohli vzniknúť určité pochybnosti, novela výslovne upravila, že exekučným titulom sú aj vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov a zmiery nimi schválené. Preto skutočnosť, že sa do formulácie vložili slová „rozhodnutí rozhodcovských súdov“ predstavovala len explicitnejšie ujasnenie litery zákona a argumentácia navrhovateľa je v interpretácii toho, čo zamýšľal zákonodarca, nedôvodná, preto § 41 ods. 2 písm. d) sa správne aplikoval aj na rozhodcovské rozsudky pred dňom 01.06.2011.

V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že v exekučnom konaní je zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk vymedzených v ustanovení § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 M Cdo 11/2010). Už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je exekučný súd konajúci o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/105/2011). V danom prípade za účelom objektívneho posúdenia zákonnosti vedenej exekúcie najmä z dôvodov podľa § 45 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní konajúci exekučný súd po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie si vyžiadal od Stáleho rozhodcovského súdu ďalšie podklady. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že 15-dňová lehota platí len v prípade, že súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom; o tento prípad však v predmetnej exekučnej veci nešlo. V danom prípade exekučný súd po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podrobil exekučný titul starostlivému súdnemu prieskumu, pričom po zistení rozporu časti exekučného titulu so zákonom uznesením č.k. 3Er/471/2010-20 zo dňa 29.09.2010 exekúciu v časti o vymoženie úrokov z omeškania uplatňovaných v rozpore so spotrebiteľským právom zastavil. Z uvedených dôvodov nemohlo dôjsť k udeleniu poverenia na vykonanie exekúcie v 15-dňovej lehote a v konečnom dôsledku možno konštatovať, že nevydanie poverenia na vykonanie exekúcie v 15-dňovej lehote zapríčinil samotný navrhovateľ, ktorý sa ako oprávnený v exekučnom konaní domáhal výkonu exekučného titulu, ktorý v celom rozsahu nebol v súlade so zákonom. Napokon, k nevydaniu poverenia v zákonnej lehote došlo aj v dôsledku neposkytnutia včasnej a riadnej súčinnosti Stáleho rozhodcovského súdu, ktorá bola nevyhnutná pre posúdenie podmienok na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Vo svetle vyššie uvedeného súd zdôrazňuje, že porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle článku 48 ods. 2 ústavy nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách. S poukazom na nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 16/2002 súd konštatuje, že pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v Ústave Slovenskej republiky alebo v zákone, ale ich nedodržanie sa nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi,

ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (viď I. ÚS 63/00). Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia tunajšiemu súdu do vydania poverenia na vykonanie exekúcie vzhľadom na vykonané úkony smerujúce k posúdeniu zákonnosti vedenej exekúcie nie je takej povahy, aby len na jej základe bolo možné v danej veci vysloviť namietané porušenie práva žalobcu na rozhodnutie o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tejto súvislosti nemožno nepoukázať na skutočnosť, že exekučný súd rozhodol o udelení poverenia na vykonanie exekúcie bez zbytočného odkladu (do 5 dní!) po poskytnutí súčinnosti zo strany Stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave.

Keďže súd nemal preukázaný nesprávny úradný postup (existenciu prietahov v predmetnom exekučnom konaní) ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol bez potreby vykonávania ďalšieho dokazovania (ohľadne preukázania výšky uplatneného nároku by dokazovanie bolo nadbytočné, keďže doposiaľ vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že samotný základ nároku nie je daný, preto súd návrh na vykonanie znaleckého dôkazu znaleckým posudkom týkajúcim sa vyčíslenia škody vzniknutej navrhovateľovi zamietol).

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, právo na ich náhradu nepriznal, keď tento si v priebehu konania uplatnil náhradu trov konania, avšak v zákonnej lehote nijako nevyčísľil ich výšku a ani z obsahu spisu mu žiadne preukázateľné trovy k okamihu vyhlásenia rozsudku nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.